

Emlékezés Faragó Zoltánra

Kilencven évvel ezelőtt, 1891. május huszonharmadikán született Faragó Zoltán, a munkásmozgalom egyik kiemelkedő hőmezővársárhelyi személyisége. Munkáscsaládból származott, apja kalapossegéd volt. A idező gyereket középiskolába adták. Iskolázatának költéséért a fiú jobbmodú gyerekek tanításával, korrepetálással kereste. Érettségizett. Ezután a Pesti Hazai Első Takarékpénztár vásárhelyi fiókjához került gyakornoknak. Részt vett az I. világháborúban. Négyeszer sebesült.

Az 1918-as őszi forradalom Hódmezővársárhelyen érte. Tagja lett a munkástanácsnak, a Szociáldemokrata Pártnak és a párt vezetőségének. 1919. márciusában, a Tanácsköztársaság kikiáltása után, a direktórium melletti városi karhatalom parancsnoka lett. Április 10-én a vásárhelyi városi tanácsülésen huszadmagával bevásárolták a városi intézőbizottságba és a hőmezővársárhelyi járási tanácsba (ilyen is volt 1919-ben). Április 12-én tartott ülésén a járási tanács a járási intézőbizottságba is bevásárolta.

A Tanácsköztársaság leverése után kizárták a hivatalból és elfogták. 1920. augusztusában a szegedi ügyészség vádat emelt ellene. A vádiratban a Tanácsköztársaság 26 hőmezővársárhelyi tisztségviselője — köztük Faragó Zoltán — ellen: köztörvénybe ütköző bűntettnek tekintik a Tanácsköztársaság érdekében kifejtett cselekedeteket.

1922-ben kormányzó kegyelem szüntette meg ellene az eljárást. Még abban az évben újra felvette a kapcsolatot a párttal és SZDP-tag lett. Bevásárolták az ellenőrző bizottságba és a végrehajtó bizottságba is. Részt vett a képviselőválasztási kampányokban. 1922-ben a takarékpénztárba is visszakerült dolgozni, és ugyanebben az évben kezdeményezték a pártban, Zombori Istvánnal és Szőke Imrével, a munkáscsapat és fogyasztási szövetkezet megalakítását. Az volt a céljuk ezzel, hogy a

rendkívül pénzügyben lévő kisemberek könnyebben jussanak kölcsönhöz.

Horthy rendőrsége figyelemmel kísérte tevékenységét. Kommuniztagyanús elemnek tartották. Továbbra is a takarékpénztárnál dolgozott. Szél Jánosné, az OTP jelenlegi vezetője, aki 1944. február 1-től ugyan csak a takarékpénztár alkalmazottja, nagy tisztelettel beszél Faragó Zoltán munkájáról. Elmondja, hogy Faragó cégvezető és a váltóosztály vezetője volt és így nagyon sok kölcsönre szoruló kisemberrel került kapcsolatba. Akin csak tudott, mindenkin segített. Lehetőleg nem utasított el senkit, humánus magatartással, szolgálatkész volt az ügyfelekkel.

1944 őszén működött vagy négy bank a városban, azok vezetői és sok tisztviselőjük elmenekült. Faragó Zoltánt 1944. október 8-án Hódmezővársárhelyen érte a felvétel. Részt vett az új élet megindításában. Megalakították a Magánalkalmazottak Szakszervezetét és ennek elnökévé választották. Szőke Imrével, Szőke Sándorral és Zombori Istvánnal létrehozták a Munkás Bank és Takarékpénztárt. Ez addig funkcionált, amíg a vásárhelyi pénzügyi intézetek újra megkezdték működésüket. Faragó Zoltán később

részt vett a pénzügyi intézetek államosításában. 1949. március 1-én az Országos Takarékpénztár megyei fiókjának vezetője lett, és ezt a munkakört töltötte be 1953. február 15-ig, nyugdíjba vonulásáig.

A munkásmozgalomban 1918-tól vett részt. A párt tagja volt 1922-től 1976. június 9-én bekövetkezett haláláig. Munkáscsaládban született ugyan, de egész életében pénzügyi intézetekben dolgozott, az akkori terminológiával „banktisztviselő” volt. Helyzeténél fogva nem kellett volna feltétlenül a munkásmozgalom felé sodródnia, hiszen környezetéből soknak fontosabb volt a gazdagok szolgálata. Ahhoz a csoporthoz tartozott azonban, akiket értelmük, érzelmük a munkásokhoz vitt közel, akik belátták, hogy minden munkahelyen lehet harcolni az elnyomottakért. Erejét, képességét, amíg arra volt szükség, a rászorultak, munkások, kisemberek segítségére fordította, később a felszabadulás után a kibontakozó szocialista rendszer pénzügyi megerősítése érdekében használta fel.

Tisztelettel emlékezünk Faragó Zoltánra születésének kilencvenedik évfordulóján.

Mayer Gyuláné

Szakmai konferencia

A XXI. műszaki hónap keretében Alkotó ifjúság konferenciát rendezett az ifjúsági szövetség Csongrád megyei bizottsága az MTE SZ megyei szervezetével közösen tegnap, pénteken Szegeden, a Technika Házában.

Horváth András, a KISZ megyei bizottsága munkatársa köszöntötte a közel 120 résztvevőt és a meghívott vendégeket, majd a VI. ötéves terv végrehajtásának megvalósításáról dr. Bartha László, a megyei pártbizottság osztályvezetője tartott tájékoztatót.

A VI. ötéves terv végrehajtásában a KISZ-szervezetekre háruló feladatokról, az Alkotó ifjúság-pályázatban rejlő lehetőségekről Nagyistók László, a KISZ Központi Bizottság osztályvezető-helyettese tartott előadást.

Délután a fiatalok négy szekciójában — ipar, építőipar; kereskedelem, szolgáltatás, közlekedés; térszek, állami gazdaságok; valamint élelmiszeripar, kutatóintézetek — vitatták meg tapasztalataikat, majd az elhangzottakat Horváth András foglalta össze.

Finn gyermekkórus Szegeden

A szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú Gyakorló Általános Iskolája az elmúlt években több ország gyermekkórusával teremtett gyümölcsöző kapcsolatot. Jó néhány országban megfordultak a szegedi énekkárosok, és külföldi kórusokat is vendégül láttak. Amikor 1978 márciusában a szegediek vendégeként hazánkban tartózkodott a Grúz Központi Zeneiskola gyermekkórusa, ellátogatott városunkba a Helsinki Műegyetem férfitórusával Magyarországon szereplő Heikki Saari kórusvezető. Ő ajánlotta fel a helsinki SYK általános iskola gyermekkórusának és a szegedi Bartók gyermekkórusnak kapcsolat-teremtését.

A helsinki SYK iskolának 1200 tanulója van. Itt énektanár Heikki Saari. Az iskolát 1886-ban alapították, a szép hagyományok között előkelő helyen áll az énekesi tevékenység. A kórust egész Finnországban jól ismerik, a speciális zenel és drámai képzés nemcsak a nagyszerű produkciókban kamatozik, de kedvezően hat a tanulók személyiségének fejlődésére is. A kortárs finnek zenei élet sok képviselője volt egykor tanulója az iskolának, jelenleg is több tehetséges hangszeres zenész és énekes tanul falai között. Az 56 tagú kórus sokszor szerepel Finnország különböző városaiban, 1979-ben Svédországban turnéztak. Műsorukon Bach, Kuula, Csajkovszkij művei mellett Bartók és Kodály alkotásai, valamint finn és magyar népdalok is szerepelnek.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. számú Gyakorló Általános Iskolájának meghívására, a Bartók gyermekkórus vendégeként csütörtökön hazánkba érkezett a SYK általános iskola gyermekkórusa. Az énekkar az első napokat Budapeston töltötte, megismerkedtek a főváros neve-

zetességeivel és ma, szombaton érkeznek Szegedre. Itteni programjukban többek között városnézés, egész napos kirándulás szerepel, ellátogatnak a szatmari Finn-Magyar Barátság Termelőszövetkezetbe, megtekinthetik a kecskeméti Kodály Intézetet, ahol hangverseny is adnak. Szegeden, a Tisza-szálló koncerttermében május 27-én, szerdán este 6 órakor hangversenyt mutatkoznak be a közönségnek. A finn kórus magyarországi látogatása jövő héten csütörtökön fejeződik be.

Elhunyt Komáromi Gergely

89 éves korában, hosszan tartó betegség után elhunyt Komáromi Gergely, a munkásmozgalom régi szegedi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend és a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem tulajdonosa. Komáromi Gergely 1929 óta volt tagja a pártnak. Nyugdíjba vonulásáig a kiskundorozsmai József Attila Tsz juhászaként dolgozott. Temetéséről később intézkedünk.

MSZMP
Szeged városi Bizottság

Műsorajánlat

A Móra Ferenc Múzeum és a Néptáncosok Dél-alföldi Tanácsának rendezésében az úttörő néptáncgyűjtések területi találkozója bonyolítja le holnap, vasárnap az ópusztaszeri nemzeti emlékparkban. Három megyéből hét gyermekegyüttes vesz részt az egésznapos programon. Reggel lovasbemutatót láthatnak az úttörők, majd előadják táncszámait. Délután a népi díszítőművészet és a kismesterségek rejtelmeibe pillanthatnak: fafaragás, pingálás, gyöngyfűzés, gyékény szövés, mézeskalács- és báb készítés, s természetesen játéktanulás lesz a program.

A múzeumi matiné során következő foglalkozását ezúttal nem a múzeumban, hanem szintén Ópusztaszeren tartják meg. A dr. Czimazia György-vezette biológiai foglalkozás résztvevői holnap, vasárnap délelőtt fél 11-kor gyülekeznek a múzeum előtt, a menetrendszerű busszal indulnak Ópusztaszerre — és a 13 óra 20 perces járatral érkeznek vissza Szegedre.

A Juhász Gyula Művelődési Központban hétfőn, dél-

után 2 órakor tartják meg a művelődési bizottságok klubjának évadzáró foglalkozását. Ezen összegezik munkájuk eredményeit és beszélnek a következő évi teendőkről.

A Szegedi Hanglemezklub következő bemutatója hétfőn este 6 órakor lesz a TIT Károly utcai klubjában. Dr. Keszthelyi Béla beszél a zenekedvelőknek Verdi Legnanoi csata című művéről. Dzsesszhangversenyre invitálja a műfaj kedvelőit a Bartók Béla Művelődési Központ, hétfőn este 8 órára. A ház nagytermében rendezik meg a nemrég újjalakult, s máris több, hazai és külföldi sikert elért Hulin-együttes koncertjét.

A Béke és a barátság hónapja alkalmából közös műsort ad az Újszegedi Kamarazenekar és az Újszegedi Klubszínpad a November 7. Művelődési Házban, kedden este 7 órakor. A muzikusok Kiss Ernő vezényletével Rameau, Schubert, Horváth Mihály, Ránki György és Bartók kamarazenekari műveiből és népdalfeldolgozásaiból adnak elő, a színjátékosok Czele György Műkedvelők című egytelvonásosát és Tabarin A megóvott szépség című komédiáját mutatják be. Fazekas Ibolya rendezésében. A műsoros est bevételeit a mozgáskorlátozottak javára ajánlották föl.

Tanárújságok, lánytanárkönyvek címmel mutatja be a tévé a szegedi körzeti stúdió műsorát kedden, délután háromnegyed 6-kor. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola hallgatói beszélnek arról, milyen gondokat okoz a munkában, magánéletben, közösségekben a különféle értelmiségi pályák „elnöiesedése”.

Csongrád megyét a vásárhelyi Németh László könyvtár csapata képviseli a Művelődési Minisztérium és a Magyar Rádió „Szép vagy Alföld...” című műveltségi játékának elődöntőjében. A játékot szerdán este 19 óra 15 perces kezdettel követték a Kossuth adón.

A Szegedi Szimfonikus Zenekar hangversenyét közvetítik a Zeneakadémia nagyterméből csütörtökön, 23 óra 1 perces kezdettel, a Kossuth adón. A felvétel a március 22-i budapesti koncerten készült, amelyen Pál Tamás vezényelt. (Ugyancsak a Kossuth adón, e hét csütörtökön hallgathattuk Verdi: Simon Boccanegra című operájának a szegedi bemutatóján készült felvételét. Ezen szintén a Szegedi Szimfonikus Zenekar játszott, s nem a „Szegedi Nemzeti Színház zenekara”, mint ez a rádióújságban, s lapunk múlt heti műsorajánlatában hibásan megjelent.)

Mocsár Gábor

Pajti

Tíz év egy kiskutya életéből

Ismerkedés a kerttel

17. Gazdi ahelyett, hogy ezeken a veszélyeken, melyek még csak a jövőben bujkáltak, töprengött volna, kivitt a házikó elé egy fűzfából font, bőblű, kényelmes fotelfélét, onnan nézte gyönyörködve, hogyan dolgozik Pajti. Gazdi ugyanis szereti nézni, ha más dolgozik. Pajti pedig valóban dolgozott, méghozzá elszántan és buzgó odaadással. Bárki példát vehetne tőle. Még az óriási, lomhán csikorgó árokásó gépezet is. Pajti ugyanis árkot ásott. Árok mégsem maradt utána.

Ez a különös eredmény — illetve, ha jobban meggondoljuk, eredménytelenség — Pajti két első lábának fergetegesen célszerű mozgásával jött létre. Az egyik szőlősor végénél beleszagolt a homokba, utána nagyot prüszszentett, s mintha ez volna a „rajta!” vezényszó, munkához látott. Kapart. Először csak egy gödröt. Jó mélyet. A homok, mint tudjuk, könnyen ásható, forgatható. Amikor a kellő mélységet elérte, úgy tapasztalta, hogy a homok a kiásott gödör pereméről szépen, finoman pörög lefelé. „Ez a pörög valami még bétémeti az én gödrömet!” — gondolhatta magában. Hiába dolgozott volna? A tacsók egyik alapvető tulajdonsága a konok makacsság: persze, hogy nem nyugodott bele, nekilátott, hogy azt a lefelé pörög valamit elhárítsa az útból. Így most már nem lefelé haladt, hanem előre. Csakúgy röpült hátra toppancs talpai alól a homok, és mit kell tapasztalnia; azok az átkozott valamik továbbra is pörögnek lefelé, így hát kénytelen volt egyre csak kaparni, kaparni, hogy megállítsa a homokszemek pör-

gését. Gondolható: eredménytelenül. Az ilyesmit nevezték a görög legendákban sziszifuszi munkának.

A már-már szunyókálással küszködő Gazdi odapillantott, s megállapította: legalább három méternyit haladt az ással Pajti. Igazán szép teljesítmény egy ekkora kutyától. Mély volt az árok, csak egy hegyes kutyafarok billegett elő belőle, maga a kutya azonban nem látszott. Csak a farka hegye jelezte, hol van e pillanatban Pajti munkahelye. „Derék, ügyes, szorgalmas kiskutya vagy!” — ismerte el Gazdi. A derék kiskutya olykor kiemelte a fejét az árokból, hátrapillantott: megvan-e még Gazdi? Nyelvé már annyira kilógott, hogy beleért a homokba. Krákolgott, prüszkolt, de elszántan újra nekiállt. Kapart, kapart és kapart, s ami homokot elől kikapart, azt hátrafelé kapálta, ezáltal betemette maga mögött a kikapart árkot. „Uramisten — szökött Gazdi agyába a gondolat, még szerencse, hogy a kertben nincs írógép —, ha nekem tíz ilyen szorgalmas kiskutyám lenne, az egész kertet megművelnék. Nem nőne benne gyom.”

Ez így igaz. Ha valami hosszú gyökerű gyom — pörjefű — akad az útjába, fogajjal megragadta, gyökerestül kitépte. Aztán haladt tovább. „Hohó — kapott észhez Gazdi —, álljon meg a menet, mindjárt elől a hagymaágyást, kikaparja a hagymáimat.” Felugrott, hogy megmentse Pajti konok mancsai elől a hagymákat. Mind egy szálíg kihúzná a földből, amilyen. „Gyere csak ide, gyere onnan kiskutyám, gyere, gyere, Pajti!” Megjegyzendő: nem fütttyögetett neki, hanem szóval hívogatta. Gazdi ugyanis fejébe vette: soha nem fogja fütttyezővel hívni Pajtit, mert a fütttyező — fütttyező, és ha Pajti az ő fütttyögetésére hallgatna, hallgatna a máséra is elcsalogatná, kereshetné aztán égen-földön hiába. Emiatt van az, hogy ha Pajti lent van az utcán, a jövő-menő gyerekek fütttyöghetnek, rájuk sem hederít, végzi a dolgát, mintha nem is neki fütttyögetnének.

A hívásra Pajti nagy nehezen kikecmergett az árokból, nyelvét hosszan kilógatva ballagott Gazdihoz. Várta, mi következik. Az következett, hogy Gazdi olyan szőlősorhoz vezette, amelynek végében nem volt sem hagyma, sem krumpli, sem egyéb hasznos növény, ott az ujjával a ho-

mokot megkaparászta, s így szólt: „Pocok! Pajti, itt a pocok!” Pajti gerincén a szőrszálak megfeketedtek, jelezvén, a bőszi indulat felgerjedését, aztán a kiskutya nekiveselkedett, s már kapart is. Gazdi elégedetten visszaballagott a fűzfafotelbe, hátrahanyatlott, s újra eldunnyogott: „Hej, ha nekem tíz ilyen kiskutyám volna...” Aztán úgy gondolta: ha már Pajtit ilyen sikeresen munkába állította, épp ideje, hogy szundítson egyet.

Így is történt. Elszundított. Félrebillent a feje. Arra ébredt, hogy a szemébe süt a nap. „Az áldódot, annyit aludtam volna?” Megnézte az óráját. Tyűha! Felugrott, mert eszébe jutott: hát vajon Pajti? A munkába veté szőlősor elejéhez sietett, végignézet a soron, sehol sem látta a billegető kutyafarokot. Végigsietett a soron, mert az villant az agyába, hátha Pajti a földből ki sem dugva az orrát, ásott, kapart és átkaparta magát a szomszédba! A szomszéd csirkeje után a szomszéd veteménye! Soha többé nem hozhatja ki magával a kertbe, ha átfúrta magát, kikaparja, kitépdesi a szomszéd szamócáját. A csirkét még le lehet tagadni, rá lehet fogni a rókára, de a szamócát, azt nem, Róka nem kaparja ki a szamócát, csak azért, mert... nincs is, mert, mert a róka nem szokott árkot ásni a szamócásokban. A sor végén lüderült: Pajti nem fürta át magát a szomszédba. Hát akkor hová lett? Gazdi befordult a következő szőlősorba, s íme, itt a nyom: ez a sor is meg van művelve! Ezen is végighaladt. De ebben a sorban sem billegető kutyafarok.

Lássuk a következő sort. Végigtekintve — mintha amott jó messzire billegne valami. Hát persze! Pajti farka. A kiskutya úgy cselekedett, mint egy igazi, komoly és rendszeres szőlőműnkész: sorról sorra haladt. És még most is dolgozik! Váltott lábakkal dobálja hátrafelé a homokot és gaznak — ahol ő elment — nyoma sincs. „Kiskutyám!” — szólta hozzá az odasiető Gazdi. Pajti kiemelte a fejét a gödörből, mondani sem kell, akkor már nemcsak a nyelve, hanem a szeme is körös-körül csupa sáros homok. „Gyere ki, másszál ki, Pajti, hagyd abba, elég lesz mára”. Gazdi szavára, hívására Pajti abbahagyta a kaparást, s látnivaló, hogy ki akar mászni a gödörből. De nem bír.

(Folytatjuk.)